

บทความวิชาการ อุทธรณ์จากคดีปกครอง

เรื่อง ลงทะเบียนไม่ทัน
เพราะ**ได้รับแจ้งล่าช้า!!**
ยึดหลักประกันซอง
ได้หรือไม่?

หลักประกันซอง

ขอขอบคุณภาพจาก :
<https://www.freepik.com>

 LINE OA สำนักงานศาลปกครอง

 www.admncourt.go.th

Call Center
1355

ข้อมูลฉบับไว โยชัยของใจ

ใส่ใจประชาชน

ลงทะเบียนไม่ทันเพราะได้รับแจ้งล่าช้า ... ยึดหลักประกันของได้หรือไม่ ?

กลุ่มเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการและวารสาร
สำนักวิจัยและวิชาการ

ในการจัดทำบริการสาธารณะต่าง ๆ ของรัฐ ย่อมต้องมีวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือเครื่องใช้ ที่จำเป็นต้องใช้ ซึ่งแน่นอนว่าก็ต้องซื้อหาจากบรรดาผู้ประกอบการ ห้างร้านและบริษัทต่าง ๆ โดยผ่านกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งวิธีการหนึ่งที่ยึดกันดีก็คือ “การประกวดราคา”

โดยในการประกวดราคา ... บริษัทผู้เข้าร่วมจะต้องยื่น “หลักประกันของ” ซึ่งก็คือหลักทรัพย์ ไม่ว่าจะเป็นเงินสด เช็คธนาคารสั่งจ่าย หรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารภายในประเทศ เพื่อเป็นหลักประกันว่าจะปฏิบัติตามเงื่อนไขในการประกวดราคานั้น โดยหน่วยงานราชการจะคืนให้กับผู้เสนอราคาเมื่อมีการเห็นชอบผลการคัดเลือกเรียบร้อยแล้ว

กรณีการถูกกล่าวอ้างว่าไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการประกวดราคาอันเป็นเหตุให้ถูกยึดหลักประกันของ นับเป็นปัญหาหนึ่งที่น่ากังวลสำหรับบริษัทหรือผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าร่วมการประกวดราคา และมักจะเกิดปัญหาขึ้นอยู่บ่อยครั้งเลยทีเดียว โดยเฉพาะการมาเข้าร่วมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดไว้ โดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือมีเหตุสุดวิสัย ก็อาจถูกหน่วยงานยึดหลักประกันของได้ ดังนั้น ผู้เข้าเสนอราคาจึงต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในการประกวดราคา เพื่อมิให้เกิดการยึดหลักประกันของขึ้นได้ ซึ่งก็แสดงให้เห็นถึงความพร้อมในการเข้ารับงานของผู้เข้าเสนอราคาด้วยเช่นกัน

สำหรับเรื่องที่จะคุยกันวันนี้ ... ก็เกี่ยวกับการมาลงทะเบียนเข้าร่วมประกวดราคาไม่ทันเวลา โดยเลยกำหนดไปเพียง ๙ นาที แต่หน่วยงานได้ตัดสิทธิไม่ให้เข้าร่วมการประกวดราคาและต่อมาได้ยึดหลักประกันของด้วย บริษัทที่มาลงทะเบียนไม่ทันเวลาดังกล่าว จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้คืนหลักประกันของ

 คดีมีประเด็นชวนคิดว่า ... ในกรณีที่บริษัทซึ่งมีสิทธิเข้าร่วมประกวดราคามาลงทะเบียนไม่ทันเวลา เพราะได้รับหนังสือแจ้งกำหนดเวลาลงทะเบียนล่าช้า ... โดยได้รับแจ้งหลังจากวันที่ถึงกำหนดนัดประกวดราคาไปแล้ว และไปรษณีย์อ้างว่ามาส่งทุกวันแต่ไม่มีคนรับ ยกเว้นบางวันฝนตกมาส่งไม่ได้ เหตุการณ์อย่างนี้จะถือว่าเป็นความผิดของใคร ? และหน่วยงานที่ประกาศประกวดราคาจะยึดหลักประกันของด้วยเหตุว่ากระทำผิดเงื่อนไข เพราะไม่มาลงทะเบียนตามเวลาที่กำหนดไว้ได้หรือไม่ ?

 เรื่องนี้น่าสนใจ ... แต่ก่อนไปถึงคำตอบกัน มาดูเรื่องราวข้อพิพาทของคดีกันสักนิดค่ะ

 ที่มาของคดีมีว่า ... หน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งได้ประกาศประกวดราคาซื้อเหล็กเส้นเสริมคอนกรีตฯ และบริษัท ข. ได้ยื่นเอกสารประกวดราคาพร้อมหลักประกันของเป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคาร เพื่อเป็นหลักประกันในการปฏิบัติตามข้อกำหนดในเอกสารประกวดราคาซื้อด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งกำหนดให้มีการเสนอราคาทางอิเล็กทรอนิกส์ในวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๗ เวลา ๐๙.๕๐ น. ถึง ๑๐.๒๐ น.

ต่อมา เมื่อถึงกำหนดวันเสนอราคา บริษัท ข. ได้ส่งตัวแทนไปเข้าร่วมการเสนอราคา โดยได้ไปถึงสถานที่จัดงานเวลา ๐๙.๐๙ น. ก่อนเวลาที่กำหนดไว้ดังกล่าว แต่เจ้าหน้าที่กลับไม่ยอมให้ลงทะเบียนเข้าประกวดราคาโดยแจ้งว่าหมดเวลาลงทะเบียนแล้ว เนื่องจากได้มีหนังสือแจ้งกำหนดเวลาลงทะเบียนให้ทราบล่วงหน้า ซึ่งให้เริ่มลงทะเบียนได้ตั้งแต่วันที่ ๐๘.๓๐ ถึง ๐๙.๐๐ น.

ผู้แทนบริษัท ข. จึงโต้แย้งว่าไม่เคยได้รับหนังสือแจ้งกำหนดการดังกล่าว แต่ก็ไม่เป็นผล หลังจากนั้นประธานคณะกรรมการประกวดราคาได้มีหนังสือแจ้งให้บริษัท ข. เป็นผู้หมดสิทธิเสนอราคาเพราะเหตุไม่ส่งผู้แทนมาเสนอราคาตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด บริษัท ข. จึงมีหนังสือขอคืนหลักประกันของ แต่ได้รับแจ้งว่า บริษัท ข. ทำผิดเงื่อนไขการประกวดราคาจึงต้องยึดหลักประกันของไว้ และขอให้นำเงินในจำนวน

ที่กำหนด คือ จำนวน ๗๙,๔๖๐.๕๓ บาท มาชำระเพื่อจะได้คืนหลักประกันให้ เมื่อบริษัท ช. ได้ชำระเงินแล้ว เห็นว่ากรณีนี้ตนไม่ได้รับความเป็นธรรม เพราะไม่ทราบว่ามีการแจ้งกำหนดเวลาลงทะเบียน จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอคืนเงินดังกล่าว

กรณีแบบนี้จะถือว่าเป็นความผิดของบริษัท ช. ได้หรือไม่ ? และการที่หน่วยงานของรัฐได้ยึดหลักประกันของดังกล่าวจะชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ? มาดูกันต่อเลยค่า

คำวินิจฉัยของรัฐ

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อผู้ฟ้องคดี (บริษัท ช.) ได้เข้าร่วมประกวดราคาโดยยื่นเอกสารประกวดราคาพร้อมหลักประกันของเป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคาร เพื่อเป็นหลักประกันในการปฏิบัติตามข้อเสนอแล้ว ถือว่าผู้ฟ้องคดีตกลงเข้าร่วมเสนอราคาต่อผู้ถูกฟ้องคดี (หน่วยงานของรัฐ) อันก่อให้เกิดเป็นสัญญาขึ้นระหว่างกัน โดยมีลักษณะเป็นสัญญาที่เกิดขึ้นก่อนสัญญาซื้อขายวัสดุที่คู่สัญญามุ่งกระทำต่อกันในภายหลัง ทั้งสองฝ่ายจึงผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในเอกสารประกวดราคา รวมถึงเงื่อนไขและวิธีปฏิบัติในการเข้าร่วมประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่กำหนดไว้ในหนังสือแสดงเงื่อนไขการซื้อและการจ้าง

ต่อมาประธานคณะกรรมการการประกวดราคาได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าเป็นผู้มีสิทธิเสนอราคารวมทั้งแจ้งวันเข้าประกวดราคาคือ วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๗ และได้แจ้งกำหนดการลงทะเบียนตั้งแต่วันที่ ๑๘.๓๐ ถึง ๑๙.๐๐ น. ด้วย โดยส่งหนังสือทางไปรษณีย์ลงทะเบียน EMS เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๗

โดยมีข้อเท็จจริงปรากฏตามบันทึกสรุปการเบิกจ่ายของไปรษณีย์ในการนำจ่ายหนังสือฉบับดังกล่าวว่าเจ้าพนักงานไปรษณีย์ได้นำจ่ายแก่ผู้ฟ้องคดีทุกวันตั้งแต่วันที่ ๑๘ ถึง ๒๒ กันยายน ๒๕๕๗ แต่ปรากฏเหตุขัดข้องหลายประการซึ่งไม่ได้เกิดจากความผิดของผู้ฟ้องคดี ด้วยเหตุที่ไม่ยอมรับหนังสือเองหรือด้วยเหตุอื่น และได้ นำจ่ายสำเร็จในวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๗ อันเป็นวันพ้นกำหนดเวลาที่ให้มาเสนอราคาแล้ว

กรณีจึงไม่ถึงว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งกำหนดการเพื่อเข้าสู่กระบวนการเสนอราคาโดยชอบ ตามข้อ ๑๐ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีส่งตัวแทนเดินทางไปเข้าร่วมการเสนอราคาในวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๗ ในเวลา ๑๙.๐๙ น. แม้จะล่วงเลยกำหนดเวลาการลงทะเบียนไปบ้างเล็กน้อย แต่ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดียังคงตระหนักถึงข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ตนพึงต้องปฏิบัติเพื่อรักษาสีของตนในการเข้าร่วมการเสนอราคาในครั้งนี้ และไม่ถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคา อีกทั้ง กรณีดังกล่าวไม่ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้เสนอราคารายอื่น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่อาจยึดหลักประกันของของผู้ฟ้องคดีได้ พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนหลักประกันของจำนวน ๗๙,๔๖๐.๕๓ บาท แก่ผู้ฟ้องคดี (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๗/๒๕๖๔)

บทสรุปชวนอ่าน

คดีนี้ ... ศาลได้วินิจฉัยวางบรรทัดฐานกรณีบริษัทที่เข้าร่วมประกวดราคาลงทะเบียนไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนด โดยล่วงเลยเวลาไปเล็กน้อย อันเกิดจากปัญหาการจัดส่งไปรษณีย์ล่าช้าเนื่องจากไม่มีคนรับบ้าง ผนตกบ้าง ทำให้ไม่ทราบเวลาลงทะเบียนที่ชัดเจน อันมิใช่เกิดจากความผิดของบริษัทผู้เข้าร่วมเสนอราคา จึงไม่ถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคา อันจะเป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐสามารถยึดหลักประกันของได้ จึงต้องคืนหลักประกันของให้แก่บริษัทดังกล่าวไปตามระเบียบ ... นั่นเองค่า !

“การคืนหลักประกันของในคดีนี้ จึงนับว่าเป็นการคืนความเป็นธรรมให้แก่ผู้ฟ้องคดีจากศาลปกครอง”

(ปริกษาการฟ้องคดีปกครองได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕)